

ANY V. — NUMERO 274. — Redacció i Administració: Plaça Universitat, 6, entresol. Telèfon 24647. — Tallers d'impremta: Carrer de Muntaner, 49. Telèfon 31518. — PREU: DEU CENTIMS

MOMENTS D'UNIO

Just al cap d'un any d'haver hagut de fugir de Catalunya i d'Espanya, després d'haver intentat en va apuntalar el tron del rei, el senyor Cambó ha trencat el seu silenci i publica a La Veu de Catalunya, d'ahir, un article comentant l'Estatut.

Aquest article és la condemna més absoluta de tota la conducta seguida fins ara per la Lliga, pels seus homes i pel seu òrgan, des de la proclamació de la República ençà, censurant, sistemàticament, l'actuació dels diputats que Catalunya havia enviat a les Corts Constituents, tractant de fomentar la desconfiança del poble envers els seus representants, cultivant una política de desprestigi del partit que porta la veu en la defensa de l'Estatut i procurant desacreditar aquest pel fet que la Lliga no ha tingut art ni part en la seva redacció.

L'article de Cambó és una tremenda repulsa per a La Veu de Catalunya i una desautorització severa dels homes que han estat durant nou mesos creant un ambient enrarit entorn de l'Estatut, obeint, només, la petita passió que l'amargor d'una derrota encenia.

Quina diferència d'aquells articles de l'anarquista de Terrassa, amb aquest d'ara, enfocat de cara a la realitat del moment, després d'haver presenciat, durant mesos i mesos, tota una actuació eixorca menada pels seus amics polítics, sense cap sentit de responsabilitat, sense cap mostra de capacitat, sense cap prova de competència, sense cap esperit constructiu.

Tots aquells mots que la Lliga ens ha vingut aplicant fins ara: incapacitat, inexperiència, ineptitud, irresponsabilitat, Cambó els agafa i els aplica a la seva gent dient-los: Prou! Ja és hora de posar una mica de seny i de cessar en aquesta actitud irracional i antipatriòtica.

"La major abnegació — diu Cambó a la seva gent — serà la prova del més pur i més intens patriotisme."

Es a dir, els diu: Deixeu-vos d'aquesta política baixa de sostre que esteu portant, i penseu en Catalunya.

L'article de Cambó és encara una condemna per a aquells partits que, igual que la Lliga, han cultivat el derrotisme, han tractat de presentar davant el sentiment del poble, i han procurat minimitzar la seva obra en la qüestió de l'Estatut, fomentant, també, la desconfiança, només pel fet que ells no han pogut dur la veu de Catalunya davant de les Constituents.

Quin cas el de La Publicitat i el d'Acció Catalana. Tot un Francesc Cambó, reaccionari, antiliberal, antidemocrata, monàrquic del Borbó fins després d'haver estat destronat, donant-los una lliçó de catalanisme a ells que volen passar pels més purs i els més íntegres!

No parlem d'unes quantes inexactituds que l'article de Cambó conté, com és ara que el vot particular dels diputats Xirau i Lluhi fou fet a corre-cuita.

Com a catalans, celebrem que entre tantes equivocacions i errors transcendents que Cambó ha tingut i que esmalten tota la seva vida política, hagi trobat un moment de lucidesa per dir aquestes coses que ara diu i que realment responen al sentiment pel qual tots els catalans avui vibren, molt abans que el líder de la Lliga s'hagués decidit a escriure el seu article.

I mentrestant, en aquests moments de prelude del plantejament de l'Estatut davant de les Corts Constituents, diguem com és d'esperançadora i quanta seguretat dona, si encara en calgués alguna, del nostre triomf definitiu, la unanimitat amb què ahir a la tarda es pronunciaven tots els parlamentaris catalans, sense distinció de partits ni de matisos, en la reunió del Palau de la Generalitat, aprovant el vot particular de Lluhi i de Xirau i convertint-lo en el vot particular de tota la minoria catalana.

A l'Ateneu Santboià

L'enginyer Josep Brull donà una conferència sobre el pantà de Cabrianes, que fou escoltada pel senyor Macià

Diumenge, al matí, donà una interessant conferència a l'Ateneu Santboià, de Sant Boi de Llobregat, l'enginyer de camins, canals i ports, senyor Josep Brull.

El senyor Brull és l'autor del projecte de construcció d'un pantà a Cabrianes; amb aquest projecte, quedarien resolts importants problemes de regadiu, evitant-se l'escassetat d'aigua que invariablement es presenta tots els estius, ocasionant perjudicis considerables, i resolent, també, les possibles inundacions del Baix Llobregat.

En aquest projecte, hi està interessada la Mancomunitat Hidrogràfica del Pireneu Oriental, que ha seguit amb tota atenció l'estudi que del pantà i aneques n'ha fet el senyor Brull; per la seva part, el Sindicat del Canal de la Dreta del Llobregat, tan afectat per aquest projecte, col·labora eficaçment per tal que ben aviat sigui una realitat el que en aquests moments no passa d'ésser un projecte.

El President de la Generalitat, senyor Macià, volgué, amb la seva assistència, demostrar l'interès que sent per a aquesta magna obra del pantà de Cabrianes. A aquest efecte, es trasladà, a les deu del matí, acompanyat del diputat senyor Farreres i Duran, secretari del conseller d'Agricultura, i del secretari de la Presidència de la Generalitat, senyor Alavedra, a Sant Boi, on fou rebut entusiàsticament, davant de l'Ateneu Santboià, per tot el poble. Hi veiérem l'alcalde, senyor Baldri i Deu, i el jutge municipal, senyor Ramon Escardívol, els quals, en nom de la vila, li donaren la benvinguda.

La conferència del senyor Brull començà als pocs minuts d'haver arri-

bat el President de Catalunya. Aquest ocupà una llotja jurada amb la senyora Montserrat Pujol i Font, l'enginyer-cap d'Obres públiques de Barcelona, senyor Ruiz Benito, l'enginyer-director dels Serveis d'Obres públiques de la Generalitat, senyor Tusell, i el delegat del Govern de la República a la Mancomunitat Hidrogràfica del Pireneu Oriental, senyor Compte. Ocuparen igualment llocs d'honor, els diputats a Corts senyors Ventosa i Roig i Aragon, l'enginyer-director de la Mancomunitat Hidrogràfica del Pireneu Oriental, senyor Amigó, els diputats a la Generalitat, senyors Farreres i Duran i Pujol i Font, l'alcalde de Martorell i president de la Unió de Rabassaires, senyor Francesc Riera, l'ex-alcalde de

El senyor Macià a la sala d'actes de l'Ateneu Santboià, durant la conferència que sobre el pantan del Cabrianes hi donà l'enginyer senyor Josep Brull.

IMPORTANT REUNIO DELS PARLAMENTARIS CATALANS

La minoria catalana es fa seu el vot particular dels senyors Lluhi i Xirau. - Unanimitat absoluta en tots els acords. - Manifestacions del senyor Macià

Ahir a la tarda, a dos quarts de cinc, començà al saló de sessions de la Generalitat, la reunió de parlamentaris que havia estat convocada oportunament pel senyor Macià per a tractar de la pròxima discussió al Parlament de la República de l'Estatut de Catalunya.

Abans de començar la reunió, el senyor Macià sostingué una conversa amb els diputats de la minoria regionalista senyors Abadal, Rahola i Estelrich.

El senyor Carrasco parlà amb els periodistes i digué que havia trobat molt encertades les manifestacions del senyor Companys publicades ahir al "Full Oficial" i que segons opinió particular d'ell, suposa que assenyalarien la tònica de la reunió. Els altres parlamentaris es negaren a fer declaracions.

La sessió fou presidida pel senyor Macià, el qual tenia a la seva dreta el cap de la minoria, senyor Companys, i a l'esquerra, el ministre de Finances, senyor Carner. Actuava de secretari el senyor Sbert, que ho és de la minoria. Assistiren, ultra els diputats, els senyors Irla i Casanoves, consellers de la Generalitat.

El primer en sortir de la reunió fou el senyor Carner, el qual havia de marxar cap a Madrid. Es negà a fer declaracions. Es limità a dir que tot anava bé. Després sortí el doctor Dolcet, el qual posà de relleu la unanimitat que havia imperat en les discussions.

La reunió s'acabà a tres quarts de nou del vespre. Els periodistes s'aproparen als reunits. El senyor Companys sortí somrient i manifestà que es sentia optimista del tot respecte de la discussió de l'Estatut i que no calia

admetre la possibilitat de cap refus al vot particular dels senyors Lluhi i Xirau, que la minoria es feia seu. El senyor Abadal també es mostrava molt satisfet de la reunió. El senyor Carrasco va dir que la minoria acceptava el vot particular, esperant que si les circumstàncies ho permeten es pugui obtenir més atribucions per Catalunya.

El senyor Sbert en sortir de la reunió, facilità a la premsa, la nota següent:

"Reunida la minoria catalana amb assistència dels senyors Macià, Carner, Companys, Gassol, Abadal, Hurtado, Lluhi, Lairé, Sunyol, Carrasco, Santaló, Ventosa i Roig, Pi i Sunyer, Aiguader, Grau, Esteve, Nicolau d'Oliver, Quintana, Dencàs, Coromines, Serra Moret, Aragay, Estelrich, Rahola, Selves Carner, Palet i Barba, Dolcet, Simó Loperena, Puig i Ferrer, Bordes de la Cuesta, Terradelles, Ruiz Lecina, Giménez, Bell i Sbert, fou aprovat el vot particular dels senyors Lluhi i Xirau, presentat al si de la Comissió d'Estatuts, quedant com a vot de la minoria catalana al dictamen que la dita Comissió ha lliurat a les Corts Constituents, i representatiu del mínim d'aspiracions de Catalunya que els seus diputats defensaran formant un front únic.

Fou nomenat un Comitè adjunt a la presidència de la minoria, format per un representant de cada grup polític, el senyor Hurtado en representació dels independents i pel secretari de la minoria, el qual Comitè, presidit pel cap d'aquesta, tindrà cura de l'ordenació dels debats i designació de les persones que han d'intervenir en representació de Catalunya en la discussió dels punts essencials de l'Estatut. Els senyors Domingo, Berenguer, Ayats, Estadella i Puig d'Aspre, feren constar per telegraf la seva adhesió entusiasta als acords de la minoria catalana."

Després, el senyor Macià va rebre els periodistes que fan informació al Palau de la Generalitat, i començà excausant-se de no haver rebut, durant els darrers dies, la premsa per mor de

la malaltia de la seva germana, i qual en aquests moments es troba millorada en el seu estat, dins la gravetat de la dolença.

Digué que estava molt satisfet de la reunió celebrada, i que no es creia que s'hagués desenrotllat amb tanta cordialitat i afecte, pels quals sempre ha lluitat. Tothom féu les observacions anant a cercar la coincidència i no l'allunyament. Remarcà que el senyor Marcellí Domingo havia enviat un entusiasta telegrama d'adhesió. Manifestà, així mateix, el senyor Macià, la seva confiança que s'aprovaria l'Estatut, en atenció a la necessitat que de la seva aprovació tenen tan Espanya com la mateixa Catalunya.

A preguntes d'un periodista, el senyor Macià va dir que disabte, dia de Sant Jordi, seria festa, si bé oficialment no tindria lloc la missa que acostumava a celebrar-se a la capella.

Respecte la reunió celebrada al matí, va declarar que s'havien canviat impressions sobre la confecció del nou cartipàs municipal, que afecta també la solució de la crisi del Govern de la Generalitat. Creu que dimecres es procedirà a la reforma de l'esmentat cartipàs. Aclarí, a indicacions d'un reporter, que el salari del senyor Giralt com a conseller de Finances, no es percep ningú actualment. Respecte de punt del castipàs, afegí que hi ha unanimitat, i que suposant que no n'hagués, ell s'encarregaria de resoldre l'assumpte, tenint en compte el desig de totes les minories i procurant satisfer-les de la millor manera possible.

Amb referència a la recent convocatòria de concurs que ha fet el Govern, respecte de la ràdiodifusió, el senyor Macià va dir, que essent com és aquesta matèria de la competència de la Generalitat, segons l'Estatut, que aquest sigui aprovat, en el traspàs de serveis que s'efectuï quedarà incorporada a Catalunya la qüestió de la ràdiodifusió, que ara, naturalment, està encara en mans del Poder Central. Aquest pot, per tant, legislar sobre ella.

ELS QUE ENYOREN LA LLIUREA

Som una mica injustos. Preocupats com estem a cercar solucions per als problemes nacionals, i embarcats en la gran empresa de la reconstrucció del país, oblidem les petites coses, els dolors disminuïts de certa gent, els sospirs dels exiliats en llur pròpia pàtria.

Quins són aquests exiliats, dignes de la compassió pública? Són els pobres monàrquics, els quals, des de que un veredict popular els suprimí el sant de la seva devoció, es dissolen en llàgrimes, enyorant els dies feliços que s'eclipsaren en aquell moment en què les reials plantes dels peus del familiars del senyor Borbó petjaren la frontera francesa.

Entre aquests inconsolables, destaca el senyor Ruy de Vivar, redactor de les impagables "Notas de sociedad" del "Diario de Barcelona". El senyor de Vivar es passa la vida amb els ulls fets a Fontainebleau, i registra assiduament en les columnes del "Brusi" les fetes extraordinàries—una visita, un dinar, una cacera—de la família bandejada. El distingit reporter encapçala el seu carnet amb l'epígraf "Capítol de notas reales". Després, ens assabenta de coses tan interessants com aquesta:

"Recientemente el embajador de Inglaterra en París, Lord Tyrrell, ha dado en el Palacio de la Embajada un almuerzo en honor de las Princesas Doña Beatriz y Doña María Cristina de Borbón y Battenberg. Acompañando a Sus Altezas Reales asistieron al almuerzo la Duquesa de la Victoria y Don José Quiñones de León." Els lectors del "Diario de Barce-

lona" deuen entendre-se qui sap-los amb el coneixement de semblants noves.

Uns altres dels que s'enyoren són els redactors de "La Nación" madrilenya. Quina cosa, sinó l'enyorança, ha pogut inspirar aquest paràgraf d'un editorial destinat a combatre l'impost sobre els articles de luxe? Diu "La Nación":

"Veamos otra modalidad del impuesto suntuario: se establece sobre los uniformes y las libreas. De hecho pues, alcanza a los porteros y a los chóferes. Habrá, por tanto, que hacer obligatorio el uso de la librea y del uniforme, porque de lo contrario el impuesto dará un resultado espléndido y fulminante, que será la supresión radical de uniformes y libreas. Y a quién perjudicaría estos? A los chóferes, porteros, etc., que tendrán que tirar de sus trajes de paisano; a las fábricas consagradas a la producción de paños para esos fines y a los sastres. Serí curioso saber lo que rinde al Estado ese impuesto y lo que dejará de percibir por cierre de fábricas y de sastrerías. Claro que para nosotros es imposible ahora todo cálculo; pero no hace falta para afirmar que el impuesto es dañino, en alto grado, para la economía nacional."

El Govern té l'obligació de no provocar una catàstrofe semblant. No és lícit privar ningú del gust de portar llibrea. Si als redactors de "La Nación" els plau aquesta peça, que se la posin. Es la indumentària que millor s'adapta als dobles de l'espinada. La recomanem al senyor Ruy de Vivar.